

---

In deze studie wordt verslag gedaan van een toetsing van de Natuurlijke Generatieve Fonologie in de versie van Joan B. Hooper, aan de hand van een uitgebreid korpus van gegevens uit het Stellingwerfs van zo'n veertig plaatsen in de gemeenten Oost- en West-Stellingwerf (Zuidoost-Friesland) en de Kop van Overijssel. Vele, dikwijls bijzondere alternantietypen worden gepresenteerd, in eerste instantie uit het Stellingwerfs, maar ook uit andere, voornamelijk Oostnederlandse streektaalen. Ze wijken vaak in sterke mate af van het Algemeen Nederlands. Naast dit archiverende aspect is ook de behandeling van enkele taalhistorische onderwerpen en van kwesties aangaande de syllabebouw van belang. Daarenboven wordt de bijzondere rol van de taalgeografie in taaltheoretisch onderzoek gedemonstreerd.

De analyses tonen aan dat de kondities die Hooper's theorie aan de grammatika oplegt, te sterk zijn. Bovendien moeten de eigenschappen die zij aan (mor)fonologische regels toekent grotendeels worden afgewezen. De in brede kring aangehangen lexikale fonologie blijkt geen adequaat alternatief te bieden: het Stellingwerfs kent zinsfonologische regels die (mede) afhankelijk zijn van alleen in het lexikon te lokaliseren informatie. Dat levert evidentie op voor het niet-lexikaal-fonologische model van R.W. Sprout.

De auteur is als docent algemene en historische taalkunde verbonden aan de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en als dialektlexikograaf aan het Nedersaksisch Instituut der Rijksuniversiteit Groningen.